

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

- עלי מרפא
- שער הגליון
- יין הונגרי
- למעשה
- בני היכלא
- דרכי נועם
- רזא דשבת
- כוכבי אור
- עומק הפרשה
- חנך לנער
- שאל בני
- הלכה פסוקה
- אל תחפש אושר מהבלי עוה"ז
- לך אל עצמך
- כוח ברזל של אמונת צדיקים
- מעשה מבעל תפילה
- התפילה שמוטטה חומות התורה הזמנית:
- הודאה מתוך צער
- אין לערב רשויות
- תמימות ופשיטות
- יוד למצרים וחזר בעשירות
- תלך לעצמך
- חוקיים בעבודת ה'?
- ברכה במקום האבילה.א.

פגשת פעם את עצמך?

נדמה שצריך לצאת החוצה כדי לפגוש את האמונה. אך לא, היא נמצאת בדיוק במקום בו אתה בעצמך נמצא. אז בבקשה, לך אל עצמך!

שכוללות את כל מציאות האדם, והן אלו שמונעות אותו מלפגוש את עצמו, והן: ארצך, מולדתך ובית אביך. 'ארצך' הוא המקום בו נולדת וגדלת בו, ובעקבות כך סיפחת לעצמך כל מיני הרגלים מהסביבה. 'מולדתך' הן הטבעים המולדיים, המידות והתכונות

אם פרשת בראשית היא ההתחלה של בריאת העולם, פרשת לך לך היא ההתחלה של האמונה. פרשה זו מספרת לראשונה את סיפורו של אברהם אבינו, ראש וראשון למאמינים, ומנחיל האמונה לדורות. מוזר מאד אם כן, שתחת פתיחה מזמינה של 'בא' 'כנס', באה דווקא האמירה 'לך לך'. האמונה אמורה להיות דבר שמזמין פנימה ולא שולח החוצה, לכאורה.

הסיבה שאדם לא מצליח להתקדם ולצמוח - הוא משום שאינו נמצא במקומו שלו. זה לא עונש, אלא עובדה.

שנדמה כאילו הם חלק מאתנו ואי אפשר להתפטר מהם, ו'בית אביך' היא המשפחה.

כל אחד משלשת הדברים הללו, מדביק אלינו דברים שנראים בלתי אפשריים לשינוי. לפעמים הם טובים, אבל הרבה פעמים הם אינם טובים, או לפחות אינם טובים עבורך. כדי להתקדם אל האמונה, ולפגוש את עצמך, צריך להסכים לעקור את כל הדברים שנדבקו באופן אוטומטי, ולהסכים לשאול את עצמי את השאלה הפשוטה: האם באמת זה טוב לי, האם זה מה שאני, או שמה לא.

רבי נתן מבאר, שלא נאמר לו 'לך' אלא 'לך לך' והכוונה היא 'לך אל עצמך'. ההתחלה של האמונה, דורשת מאדם עקירה מהמקום המוכר והרגיל, ארצך מולדתך ובית אביך, לעבר מקום חדש בלתי מוכר ובלתי ידוע, אל הארץ אשר אראך. והחידוש הוא, שדווקא אותו מקום חדש ולא מוכר, הוא אתה בעצמך.

לך לעצמך

התורה אומרת ליהודי: דע לך! עד תחילת המסע שלך, לא רק שלא היית עם האמונה, אלא בכלל לא היית עם עצמך. וזה הכלל הראשון, לכל אלו שהולכים בעקבותיו של אברהם אבינו, והוא אומר שכאשר אתה מצווה לקום ולהתחיל מסע, הינך בסך הכל נדרש להגיע לאותו מקום שבו אתה בעצמך נמצא, אלא שעד כה פשוט לא ידעת על קיומו של אותו 'עצמך'.

הסיבה שאדם לא מצליח להתקדם, לצמוח ולהתפתח - הוא משום שאינו נמצא במקומו שלו. זה לא עונש, אלא עובדה. דומה הדבר למלון ענק ורב מימדים שנבנה במשך שנים, ברוב פאר והדר, אבל במיקום שאינו רלוונטי לאף אחד. במקרה שכזה, לא תהיה ברירה אלא להרוס את אותו בניין, ולבנות אותו מחדש במקום אחר.

הכלל הוא: כל דבר שהורגלנו בו, מחמת הסביבה, המשפחה או אפילו הטבע המולד, אינו יכול למנוע ממני להגיע אל עצמי ואל נשמתי. אם זה לא מוביל אותי בכיוון של חיפוש, למצוא את עצמי ואת הטוב שלי, אני צריך ויכול להתנתק מזה. האמירה 'זה מה שאני' הייתה נכונה רק עד לרגע זה, אבל ברגע זה ממש אני מוזמן ויכול לשמוע את הקריאה 'לך לך' - לך מההרגלים הללו, אל עצמך ואל טובתך.

תחילת האמונה איננה 'בא' או 'כנס'. כי התרגיל הראשון באמונה הוא דווקא ללכת. ללכת מאותם דברים שהורגלת בהם, והם כלל אינם שייכים לך, אלא רק העתקת לעצמך דברים מהסביבה או מכרת לעצמך הרגלים שאינך רוצה בהם. לשם כך עליך להקשיב לקול הפנימי, ולראות בכל דבר שאתה עושה האם אני עושה זאת מחמת ההרגל או שאני הולך לקראת הנשמה שלי. כשאני צועד לקראת הנשמה, תמיד יש הפתעות טובות, ושם תגלה את עצמך ואת האמונה.

חבל מאד להרוס כזה בנין, אבל עוד יותר חבל להשאיר אותו, כי המיקום שלו לא טוב עבורו. כך כל אחד, יש לו את המיקום המדויק, שלשם הוא שייך ורק שם הוא יכול להגיע לטוב שלו. וזה מה שנאמר לאברהם 'לך לך' - לטובתך ולהנאתך, כי הטובה וההנאה שלך נמצאים באותו מקום בו האמונה נמצאת, והאמונה נמצאת אך ורק במקום בו אתה עצמך נמצא.

צא לחיפוש

איך עושים זאת?
מבאר רבי נתן, שישנם שלשה קטגוריות מרכזיות

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

אל תצפה לאושר מהבלי עולם, כי זה תמיד כרוך בצער וחסרון

ב"ה יום א' צו תקצ"ח

כבר דברנו הרבה שאין שום טובה בזה העולם שלא יהיה מערב בו איזה צער או חסרון, ומתקמת זה כל העולם מלא יסורים ויגונות וחסרונות הרבה בכל אדם ובכל זמן בכל יום ויום ובכל עת ושעה, זה שהשמיים רבים מאד בין אדם לחברו. ובאדם אחד בעצמו רבו השמיים, בין העתים בין יום לחברו בין עת לעת והכל כאלו במה שכתב קהלת לכל עת, חושב כ"ח עתים י"ד לטובה וי"ד להקה. וסגים מה יתרון העושה באשר הוא עמל פי אין שום תמנה פי אם לבדו איל עמל התנודה.

והנה רואה שלפני רבע שנה, לא חשבת כלל שיהיה מתנות ימים לבני על הפסח. וגם פועב חדשה לא היה לו. ועתה שעתיד השם יתברך ששפתך למקל טוב שהוא בתיאי יועתה גדולה. וגם כבר קבל מתנה גאה והפועב הני'ל, עתה עיניך מצפות למתנות ימות. ואם ישלח לך מתנה הצטרף לחשב להחזיר לשלח לו איזה מתנה קטנה על כל פנים שקשה עליך עתה גם כן בעת הזאת. ועתה ראה ויהי ויחם איך אין שום בית מנוס פי אם להשם יתברך ולהתנודה.

והעקר לשפף שיחיו לפני ה' על כל דבר. באופן שגם בתכלית הגשמיות, מי שמקום אפילו במקום שמקום גם משום יוכל לקשר הכל להשם יתברך, לחשב בכל פעם מה יהיה התכלית מזה הלא ימינו קצול עובר. וזה סמוך שילחו לי בעצמי מתנות להחזיר ימינו נערי, וכבר עבר דברך עין ונעשה עמי מה שבעשה. ודברך עין יעבר גם הזמן של כל באי עולם, ולא ישאר פי אם מה שחשך כל אוד לעצמו מהתכלית הנצחית.

ועתה שומך בני במה שאנו זוכים על כל פנים לדבר מזה, ולמשך רצוננו אל התכלית הנצחית, בפרט שאנו סמוכים בכל עת ורגע בכחו הגדול של זמן הקדוש. זה נחמתנו זה ישועתנו זה תקנתנו זה שמחמתנו לצנח נצחיים אשרינו.

חק ולא יעבור

יום	יום לחודש	ליקוטי קמא	ליקוטי רבתי	משה בבורה ח"ב	דף היומי בבא בתרא	ליקוטי תפילות ח"ב
שבת	ח	לח.	ק	רא:	קלו	תקנא תפרי
א	ט	לח:	קא	רב:	קלח	תקנא תפרי
ב	י	לט:	קב	רב:	קלט	תקנא תפרי
ג	יא	לט:	קג	רב:	קכז	תקנא תפרי
ד	יב	מ:	קד	רב:	קמא	תקנא תפרי
ה	יג	מ:	קה	רב:	קמב	תקנא תפרי
ו	יד	מא:	קו	רב:	קמג	תקנא תפרי

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן חלק ב' תורה ב'

רבי ישראל קארדונער זי"ע

הרב הגאון מורנו הרב ר' נחמן מטשעוהרין ז"ל האריך פעם בדברי רבנו ז"ל בספריי מעשיות סוף מעשה ז' מנבא ועבדו. וזה לשונו: וְלָקַח שְׂבוּיִים, וּבְתוֹכָם הִיָּה יַתָּה יַתָּה תֵּאָדָר שְׂהִיָּה לֵה כָּל מִינֵי חַן שְׂבָעוּלָם, רַק שְׂהִיָּה חַחן לֹא הִיָּה מַעֲצָמָה, רַק שְׂהִיָּה תוֹלָה עֲלֶיהָ דְּמִיָּה (אֲבָן טוֹב, יְהוֹלָם) וְאוֹתוֹ הַדְּמוּיָה הִיָּה לֹא כָּל מִינֵי חַן, וּמִחֲמַת זֶה נִדְמָה שֵׁשׁ לֵה כָּל מִינֵי חַן" וכו'. וְקִשְׁרָה זֹאת הָרַב הֵבִיל לְעֵינָיו מִה שֶׁאָמַר רַבְנֵנוּ ז"ל פֶּעַם אַחַת: "אֵין יַעֲדֵן דּוֹר וְעוֹט זֶךְ גַּעֲפִינֵנוּ אֶ יַעֲנֵנְמָרְוּא וְאוֹס וְעוֹט בְּאִישִׁינֵנוּ מִיָּין זֶאךְ אֵין מִיט אֶחָן" (בְּכַל דּוֹר יִצְמָא אֲבָרָה שְׂיִפְּהָ אֶת עֵינֵי עַם חוּן), וְהִזְכִּיר אֵז הָרַב מִשְׁשֵׁעֲרֵין מֵאָמַר חַח"ל הַמּוֹבָא בְּתוֹרָה א' בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן שֶׁהַתּוֹרָה נִקְרָאת "עֵלַת חַח" - שְׂמַעְלָה חַחן עַל לומְדֵיהָ. וְהַדְּבָר הָאֵז סוֹבֵב הוֹלֵךְ גַּם עַל מַעֲלַת הַהִתְקַבְּלוּת וְרַבְנֵנוּ ז"ל שֶׁהוּא הַפָּאָר וְהַחַחן וְהִפְיָ שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כְּמוֹבָא בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן תַּנְיָא תּוֹרָה ס"ו, וְהוּא מַעֲלָה חַחן עַל הַמִּתְקַבְּרִים אֲלוֹי בְּאֶמְתָּה.

ואחר כך נשאל אליו החסיד רבי ישראל קארדונער והוא רבי ישראל הלוי הלפרין ז"ל להתקרב לרבנו ז"ל ושהיה אצלו כמה ימים וראה אז תארו ופינו והדרת זקנו ופאותיו ונשואות ותבערות לבו ובעבודת השם והוא כלי מפאר מלא חן, וגם אחר כך ראה עוד כמה פעמים צורתו והדרו וחו נסו; על פניו, ושימע שימוע הטוב והתעסקותו לקרב נפשות לעבודתו יתברך. אמר: "עס קען זייער זיין אז דער רבי האט גיימינט [אזא אייגענט וויא] איהם" (תמו מאד ישרוני התפנו עליי), כי הוא קדש שם רבנו ז"ל בעולם אשר נתן חנו בעיניהם. וידוע שכל מי שראה אותו והסתכל בהתנהגותו ובאופן לפיודו ותפלתו ודבורו עם בני אדם שהיה בכל מיני חן נתפעל מאד ממוניו והתעורר בתשובה לאהבה וליראה את השם יתברך. וכל פעם שהיה בא רבי ישראל קארדונער לטשעוהרין היו מכבדים אותו כראוי. ויש הרבה לספר ממוניו.

שמעתי מהחסידי רבי משה כהן ששימע מאביו החסיד רבי חיים איטשע (מחשובי חסידי בוואן). שהוא נסע פעם עם אביו מארץ-ישראל לכמה צדיקים בחוץ לארץ, ובהזדמנות לארץ-ישראל היה שם בספינה החסיד רבי ישראל קארדונער ז"ל, ונשוחחו יחד, ונתנו; כך שאלוהו אם יש לו פספורט (דרכון) ולכנס לארץ-ישראל (כי היה בזמן ממשלת הבריטים), וננה להם שאין לו, ותמהו עליו באמרום אף: יכנס לארץ בלי פספורט, הלא התוקפים מקפידים מאד מאד על פספורט ולא יתנו לו לכנס, ותכל מאד על הנסיעה וההוצאות הרבות והטרחה יתרה. והוא באמתנו ענה להם בפשטות ובתמימות ואמר: "ממה נפשך אם יעור לי השם יתברך ואזכה לכנס לארץ בלי פספורט, הרי טוב מאד, ואם לאו חלילה, גם לא הפסדתי; כי ללכת ביבשה ממקום הספינה עד שומרי הגבול צריכים ללכת יותר מארבע אמות וממלא כבר הלכתו ארבע אמות בארץ-ישראל, והרבי אומר: שאין שלמות עד שהולכים ד' אמות בארץ-ישראל ואז מקבלים את התקון. וסוף דבר שהשם יתברך היה בעזרו וזכה לכנס לארץ-ישראל בלי עובד ומונע. וספר רבי משה הנ"ל שאביו אמר לו שכל כך התפעל אז מאד מהמענה התמימה של רבי ישראל, ואמר לי ראה גדל כחה של אמונת צדיקים בפשיטות עד ששוכרות אפלו מחצות של פרזל.

נצור לשונך הלכות רחילות

אסור מן התורה להקשיב ללשון הרע, שנאמר 'לא תשא שמע שוא'. גם נשים מוזהרות בלא תעשה זו. השומע לשון הרע עובר אף על איסור 'לפני עורר לא תתן מכשול', כי אם לא היה מקשיב לא היה המדבר מספר לשה"ר. ולכן אם יש הרבה שומעים (ואי אפשר למנוע את המספר או את השומעים ע"י תוכחה או שינוי הנושא) אינו עובר על 'לפני עורר'. אפילו אם אין דעת השומע להאמין ולקבל את הלשה"ר, אסור להקשיב ללשה"ר. אין חילוק באיסור שמיעת לשה"ר בין אם השומע קרוב למדבר או רחוק, או בין אם הוא קרוב לזה שמדברים עליו. כגון המספר לאב לשה"ר על בנו. ואם כוונתו לתועלת יתבאר להלן דינו. (קיצור הל' לשה"ר פ"ה סעיף ו)

וְגַם צְרִיכִין לְזַכֵּר מַעֲשֵׂה מְרִים לְהַזְהִיר מֵאֵד מַלְשׁוֹן הָרַע וּמַחֲלָקַת שֶׁהוּא הַהַפֵּךְ מִזֵּה (מהמשכת חיות מבה"שבת) וּמְקַלְקַל הַכֵּל ה"ז: (ליקוטי הלכות, שבת, ז, לד)

מעשה מבעל תפילה [ג]

הבעל תפילה מתאנח על השקועים בממון

לזעוק מאה וארבעים קולות [פעמיים] שבעים קולות, כמובא בליקו"מ ס' כ"ג].

כי הממון הוא עיקר הישות של האדם, ועל כן כאשר נשמע בעולם שיש מדינה כזו, אזי הבעל תפילה התחיל להתאנח, והיה אומר 'מי יודע עד היכן יכולים לתעות על ידי הממון', כי אין תאוה זו רק עצם הממון, אלא הוא מביא את האדם לשכוח מה' לגמרי, עד שאין יודעים אפילו שצריך לצעוק על כך.

הבעל דבר הצליח להסתיר תאוה זו כל כך עד שאין מתביישים לדבר מכך, ואדרבא, כל מי שיש לו ממון יותר הוא מכובד יותר, לא כמו שאר התאוות שגם אלו המתנסים בה ואינם עומדים בכך, לכל הפחות הם מתביישים לדבר ברבים מתאוותם, ואין הם מתגאים בכך, לעומת הממון, שהוא הישות של האדם ואפשר בבית מדרש לדבר מכך ועוד לקבל כבוד מתאוה זו.

אך הבעל תפילה יש לו רחמנות של אמת, והוא יודע עד כמה הוא מסוכן [לא עצם הממון, שהרי העולם צריך לממון, אלא בעיקר אופן היחס אל הממון]. ועל כן הוא מתאנח ומצטער ביותר על כך שיש בני אדם השקועים בכך. וזהו רחמנות אמיתית על הנשמה.

וְנִשְׁמַע בְּעוֹלָם, שֵׁשׁ מִדִּינָה כְּזוֹ שֶׁל עֲשִׂירוֹת הַמְשׁוֹקָעִים בְּתַאוּת מִמּוֹן, וְהִיָּה הַבְּעַל תַּפִּלָּה מְתַאֲנַח עַל זֶה, וְהִיָּה אֹמֵר: מִי יוֹדֵעַ עַד הֵיכָן הֵם יוֹכְלִים לִיכָף וְלִתְעוֹת עַל יְדֵי זֶה?

[א] התפילה היא ההיפך הגמור של תאוות ממון. כי כל המציאות של התאוות ממון, ענינו רצון להרגיש שאפשר להסתדר לבד בלי השם יתברך, כאילו הוא עומד על רגליו בזכות עצמו ללא שום עזר. ולעומת זאת התפילה היא ההיפך הגמור. תפילה משמעו לעמוד לפני ה' מתוך הרגשה שאין לי כלום בזכות עצמי, שעל כן גם אסור להישען בתפילת עמידה על עמוד וכיוצא, כדי להראות שאין לנו על מי להישען רק על אבינו שבשמיים.

[ב] הצדיק נקרא בשם 'בעל תפילה' על שם זה שאין לו שום חיות מצד עצמו, ונשען כולו רק על השי"ת, וזהו כל שליחותו להוציא אנשים מהיישוב שיתחילו גם לחיות כך. ועל כן בבית מדרשו של רביז"ל הממון הוא התאוה החמורה ביותר. ואף שרביז"ל הניח את כל כובד המלחמה על תיקון הברית, אך בכל זאת אמר, שהממון הוא חמור יותר, ואם על קדושת הברית יש לזעוק להשי"ת שבעים קולות, על ממון יש

הליכות

שיחות ומנהגים

התבודדות

בא אלמיהו למקדונו כי אם על ידי התבודדות כפי; ונתעורר מזה מוהר"ת, והלך אחר כך לאיוו עזרת גשמים וצסק בתהלים ובהתבודדות בהתעוררות גדולה. בתוך כך היה אהד מאנשי העיר ערוך סעודת אריסין, ונראה שמוהר"ת היה גם כן על התנאים, וחפשו את מוהר"ת ולא מצאוהו; והבינו שפוסטמא הוא עוסק בהתבודדות, והחלו לסבב ברחובות ולעקב: "רבי נתנו! רבי נתנו!" - ואז יצא לחוץ והלך עמקה לסעודה.

פעם אחת כשדבר מוהר"ת את דברי הקדושים ועורר את אנשי שלומנו לעבודת ה', נענה ואמר: "טמאמר איך באשטמאלצט און באשמיירט דאס נישט מיט תפלה - בין איך איך נישט מקבא!" - "אם איינס משפנים ומורחים את הדברים האלו בתפלה - איני מקבא בקסו"; ויש אומרים שאמר זאת לענין החיוב 'לשמן ולמרח' את דברי התעוררותו בלמוד ההתחלקות שגלה לנו רבנו:

(שיח שרפי קודש קא)

ספר מוהר"ת שפעם אחת במוצאי שבת קדש דבר עמו אדוננו מורנו ורבנו זצ"ל מעבדת אלמיהו שהיה שם בעת היותו בארץ ישראל, ואמר לו רבנו ז"ל אז בתוך דבריו הקדושים בזה הלשון: "האב איך מיר אויסגעמאלט: אט דא איז געשטאנען אלמיהו און האט געהאט התבודדותו!" - "צדתי לי בדתתי: כאן עמד אלמיהו והתבודדו!"; וישאדוננו מורנו ורבנו זצ"ל אמר לו זאת נתעורר מאד מזה, כי הזכיר את עצמו: הלא גם אלמיהו היה בן אדם בזה העולם, והייתה לו התבודדות, וכל ידיו זה זכה למדונה כזו שלא טעם טעם מיתה וכו'! [כי הבין מדבריו הקדושים שגם אלמיהו לא זכה למדונתו כי אם על ידי זה], כי כל הצדיקים הגדולים לא באו למדונתם כי אם על ידי זה, וכמואך בדבריו הקדושים במקום אחר:

(כוכבי אור, אנשי מוהר"ן (א) אות כג)

השיחה הנ"ל היתה בעת שאמר רבנו את התורה ויהי נא פי שנים" שבלקוטי מקבא סימן ס"ו, שדבר אז עם מוהר"ת מענין מעבדת אלמיהו זכור לטוב, והבין מוהר"ת מרבנו שלא

התפילה שמוטטה חומות

טבריה, חורף תרע"ו. הישוב הקטן בעיר הגלילית שלמרגלות הכינרת, הומה וסוער בעקבות היעלמותו הפתאומית של 'דבי הירש ליטוואק', הלא הוא הגאון רבי צבי רוזנטל תלמידו המובהק של ה'חפץ חיים'. רבי הירש היה מבקש אלוקים בכל נפשו, ומשגילה את אורה של חסידות ברסלב על ידי האברך רבי ישראל בער אודסר שהיה משומעי לקחו, דבק בה בכל לבבו, כשמאן ואילך הוא כרוך אחר החסיד הנלהב רבי ישראל קרדונר ושותה בצמא את דיבוריו.

טבריה דאז היתה רוויית התנגדות. כיון שהצרו שגר כאן - רבי ישראל קרדונר! בחוץ מהומה ורעש, ובפנים - יהודי הדבוק בכל מעייניו ביוצרו, עומד בהיכל המלך ומלקט שושנים, נבעימה ובעגועים שאין להם קץ. היה זה בעל הבית, רבי ישראל קרדונר, שהיה שקוע בתפלתו.

שלושת העשירים מתקרבים אל הבית. שם, קרוב לדלת עומדים משפחת רבי הירש ומשפחתו של רבי ישראל בער, המוכתאר, השוטרים, כולם מצפים לתפיסתו של רבי ישראל קרדונר, כדי שיקיץ הקץ לפרשה ויסר מעליהם האיום. שלושת העשירים לא הבינו למה מחכים. הם ניגשו אל הדלת לפתחה, אך היא הייתה נעולה, כי רבי ישראל סגר הדלת בעדו. אמרו העשירים לעשות את מה שאיש לא החזיק לעשות; לשבור את הדלת, לפרוץ פנימה ולגרוח החוצה את מי שבשלו כל הסער הזה. אך באותם רגעים שהתכוננו הללו לעשות שפטים בדלת, הגיע לפתע לאוזניהם קול תפילתו של רבי ישראל. פחד אלוקים נפל עליהם, תפילה כזאת לא שמעו מימיהם!

את צעדיו החליט רבי הירש להעתיק את דירתו לירושלים ואחר כך להביא לשם את משפחתו. וכך, ביום שישי אחד הוא נעלם פתאום בלי להותיר עקבות.

המוכתאר של טבריה (פקיד ממשלתי מטעם השלטון העות'מאני), יהודי פורק עול ומוסר' שהפיל חיתתו על הבריות, החליט כי יש כאן הזדמנות להרוויח ממון מכמה משפחות, במוחו נרקמה העלילה: הרי עת מלחמה עכשיו, הרוסים ובני בריתם נלחמים בטורקים - שליטי הארץ, מה יותר פשוט מלומר שחסידי ברסלב שלחו את רבי הירש לאומן שברוסיה אויבתה של טורקיה, למטרת ריגול?

ידיהם רפו, גאוותם שחה, חומות הקרירות שסגרו על נשמתם התמוטטו והניצוץ האלוקי שבקרבם התעורר. השלושה פקדו על המוכתאר והשוטרים להסתלק מהמקום לאלתר. הם היו בעלי המאה והדעה. לקולם המצווה של העשירים, התפזרו המתקבלים והלכו להם, ורק השלושה נשארים ליד הבית, ממתנים בסבלנות לרבי ישראל, שיסיים תפילתו.

"צריך לאסור את רבי ישראל קרדונר ורבי ישראל בער אודסר", פסק המוכתאר, "הם יודעים היכן רבי צבי". הדבר אך יצא מפי המוכתאר, ועד מהרה נשלחו שוטרים אל בתיהם של רבי ישראל קרדונר ורבי ישראל בער.

כשגדם קולו, נקשו מתוך יראת-כבוד על הדלת, ואמרו: "שילחנו את המוכתאר מאן. אנוהו רוצים לדבר עמכם". כשנפתחה הדלת על ידי רבי ישראל, ביקשו רשות ונכנסו. הם שאלו אותו מספר שאלות, והוא השיב להם דבר דבור על אופניו. והם, שהיו פקחים וחכמים, התבטלו בפניו ואהבוהו.

וכאן ארע הפלא הגדול: מאותו יום ואילך, נהגו שלושת העשירים לתמוך ברבי ישראל ולסייע בידו. וככל שהיה מדבר עמם מרבינו ותורונו, סרה מהם ליצנותם וחזיחות דעתם, ונכנסה בהם יראת שמים טהורה. הם אף ביקשו ממנו שישאיל להם את ספרי ברסלב, ולמדו בהם.

וכבר אמר רבינו "כל מי שייגע ויתחבר לאחד מאנשי שלומנו בוודאי יהיה איש כשר באמת, ולא איש כשר בלבד אלא אפילו צדיק גמור כמו שאני רוצה!" (חיי מוהר"ן ריח)

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על לקוטי מוהר"ן ח"ב סי' ב' מאמר א' ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[א] ימי הנבקה הם ימי הודאה, כמו שכתוב: 'וקבעו שמונת ימי הנבקה אלו להודות ולהלל וכו'. ימי הודאה זה בחינת שעשוע עולם הבא, כי זה עיקר שעשוע עולם הבא להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך ולהכיר אותו יתברך, שעל ידי זה סמוכים וקרובים - אליו יתברך, כי כל מה שיוצאיו ומכיריו אותו יתברך ביותר, סמוכים - אליו ביותר, כי שאר כל הדברים יתבטלו לעתיד בלשון: 'כל הקרבנות בטליו, חוץ מקרבן תודה' (מדרש רבה, צו פרשה ט, אמור פרשה כו, ע"ן שם), שלא ישאיר לעתיד, רק בחינת תודה והודאה, להודות ולהלל ולדעת אותו יתברך, כמו שכתוב (ישעיה י"א): 'כי מלאה הארץ דעה את ה' פמיום ליום מכסים', שזה כל שעשוע עולם הבא:

ימי חנוכה הם ימי הודאה

רבינו מפליג בקדושת ימי חנוכה ובגדולת עניין ההודאה להשי"ת, ומגלה שימי חנוכה הם ימי הודאה ושהו עיקר שעשוע עולם הבא שעיי"ז סמוכים וקרובים אליו יתברך, כי לעתיד כל הקרבנות בטלים חוץ מקרבן תודה.

וצריך להתבונן במה שהתחיל רבינו שימי חנוכה הם ימי הודאה שבהסתכלות פשוטה לכאן אין בכך חידוש, ובפרט שהביא בזה מעל הניסים שקבעו ימים אלו להודות ולהלל, אמנם מתוך המשך המאמר ומתוך דברי מוהר"ת נבין שיש כאן דבר יסודי מאוד, [וכדרכו של רבינו ז"ל שבפתיחת המאמר כולל כל המאמר, וכפי שיתבאר].

עיקר שעשוע עולם הבא

והנה בפשטות נקודת החידוש שמחדש רבינו כאן הוא שהודאה אינו רק עניין של הכרת הטוב והודאה להשי"ת על החסדים שעשה עמנו, מחמת שכך מתבקש מהאדם שעשו לו טובות שיודה עליהם, אלא שהוא 'תכלית בפני עצמו', שעיי"ז האדם זוכה להיות קרוב להשי"ת בתכלית הקירבה, ולא רק שזה 'תכלית' בפני עצמו, אלא זה 'עיקר התכלית', וזה 'עיקר שעשוע עולם הבא', עד כדי כך שלעתיד לבוא יתבטלו כל שאר העבודות, שהם בחינת כל הקרבנות שכל קרבן מטבא בחינה מסוימת של עבודת ה', ולעתיד יאשר רק קרבן תודה, שהוא עניין זה של העסק בתודה והודאה, כי זה עיקר הדרך להיות 'סמוכים וקרובים' אליו יתברך, שזה עיקר התכלית, להיות קרוב להשי"ת ולידע ולהכיר אותו יתברך, שזה זוכה האדם ע"י תודה והודאה, נמצא שעניין זה של העסק בתודה והודאה הוא הדבר שהוא הקירבת ה' הגדולה ביותר, והוא עיקר התכלית, וככל שעוסק בזה האדם יותר, כך זוכה לתכלית קירבת ה' ולחיות עם שעשוע עולם הבא.

והנה בדרך כלל רגש ההודאה מתעורר אצל האדם כשרואה את חסדי ה' עמו, ובפרט כשהיה בצרה וזכה לישועה, אזי מתעורר בו מאוד רגש ההודאה, שהוא הרגשת הקירבה להשי"ת, שאדם מרגיש 'סמוך וקרוב אליו יתברך', ובכללות זהו הימים טובים שיש לנו מהתורה, שהם על הניסים והנפלאות שעשה השי"ת עמנו באלו הזמנים, יציאת מצרים, ומתן תורה, ועניני כבוד, וכך הוא גם בכל פעם שאדם יוצא מצרה שכשהיה בית המקדש קיים היה צריך להביא קרבן תודה, וגם היום צריך לעסוק בתודה והודאה להשי"ת, ועיי"ז זוכה להיות 'סמוך וקרוב' אליו יתברך.

הרחבה שבתוך הצרה

אבל עיקר החידוש שרבינו מגלה לנו כאן, הוא העסק בתודה והודאה גם כשאדם עדיין לא זכה לישועה שלימה, ולא זכה לצאת מהצרות, אדרבא יש לו דמים השוטפים על הלב מחמת הצרות שמבלבלים אותו, ובא רבינו ומלמד אותנו את הדרך להפוך גם את הימים האלו ל'ימי הודאה', כי גם בכל הצרות יש הרחבות, וזה עיקר עבודת האדם לגלות את ההרחבות שבתוך הצרות ולהודות עליהם להשי"ת, ועיי"ז יוכל לזכות להפוך את כל ימי חייו ל'ימי הודאה' שעיי"ז זוכה להיות

לעיבוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

תשובה לחידה הקודמת:

מה היסוד בספרי רבינו שלומדים מ'חוני המעל'?

בתורה ס' ענין התעוררות השינה בכח סיפורי מעשיות משנים קדמוניות. ובשיחות הר"ן סימן מ"ב 'אבל לב נשבר הוא כבן המתחטא לפני אביו כתינוק שקובל וזוכה לפני אביו על שנחרק ממנו וכו'.

הזוכה: חייקל מושקוביץ, טבריה זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

"זוה - גרוע מן הכל!"

זועק רבי נתן. מה?!

לחיות עם אור השבת ע"פ הספה"ק 'אוצר הידאה'

אין מערבין רשויות

על הפסוק 'מזמור שיר ליום השבת' שהוא ר"ת 'שלמה', כי שלמה הוא **בחינת מלך שְׁהַשְׁלוֹם שְׁלוֹ (שבועות לה):** מחמת שבמיו היה שלום, וְאָז כאשר מתגלה בחינת 'שלמה' **יְתַפְּרוּ כָּל פְּעָלֵי אֱוֶן** [יאבדו כל הרשעים] המפרידים חולקים על הקדושה, וְכָל הָאוֹיְבִים הַמִּתְגַּרְּסִים בְּבִישֵׁי אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, שְׁאַחֲזִיתֶם מִבְּחִינַת מַחְלָקַת [כי הם עושים כאילו יש שני צדדים, קדושה וטומאה], וכשמתגלה הקדושה של שבת הם נִדְחִין וְנִתְבַּטְּלִין אֲזוּ ונעשה שלום, וְאֲזוּ ממילא הוא נִיחָא לְכָל הַיְצוּצוֹת, וְכָל הַבְּרוּרִים שֶׁנִּתְבַּרְרוּ בְיָמֵי הַחַל עוֹלָין לְמַנְתָּחֶם להתאחד עם הקדושה, בְּבָחִינַת מה שכתוב **וְהָיָה בְּהִיחַ ה' אֶלְקֶיךָ לָךְ מִכָּל אֲיִבֶיךָ**, שְׁפָה הָיָה בְיָמֵי שְׁלֹמֹה שאומות העולם היו בשלום, כי הקדושה התגברה מאוד. (ליקוה"ל ביהכנ"ס ה' - ל"ב).

למעשה: א] בשבת קודש נשלם העולם בקדושה גמורה, ואז נתברר ונתגלה בעולם שהכל הוא רק של השי"ת, ואז אין יכולים אומות העולם לבלבל את האדם בטענה של 'ליסטים אתם', ואז מערבים את כל הבתים והחצרות יחדיו, שבזה אנו מגלים שכל הרשויות הם רק של השי"ת, ואין שום אויבים הטוענים לאדם 'ליסטים אתם'. ועל כן בכל הזהירות שנהרס מה"ט מלאכות ושלא לצאת מרשות לרשות ללא עירוב יש לאדם להזכיר לעצמו הענין הזה שהכל באמת הוא רשות אחת של השי"ת, ואפילו שבגשמיות הוא רואה רשות אחרת שתחת בעלים שונים, בכל זאת בשבת מתגלה שכל הרשויות בעולם הם של השי"ת, ובכח אמונה זו יכול כל יהודי לגלות בכל מקום שהוא את מציאותו יתברך. ב] בשבת יש להזהר ולהקפיד מאוד על שלום, כי כל מחלוקת שהיא, יכולה לבלבל האדם ולהסירו מהאמונה שהכל של השי"ת, כי המחלוקת מחזקת את טענת העוב"ם שיש ח"ו עוד רשויות.

כל עבודתנו בעולם הוא לכבוש את ארץ ישראל, לכבוש הקדושה שנפל בידי העוב"ם, וזה על ידי שמתעסקים בעסקי החול, מתוך מחשבות קדושות של אמונה. **וּמִחֲמַת שְׁהַסְטֵרָא אַחְרָא מִתְגַּרְּהָ מֵאֲד לְעֵנִין בְּבִישֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מִיָּדָם, וְאוֹמְרִים לַעַם יִשְׂרָאֵל לְסִטִּים אַתֶּם** ואין אתם כובשים את ארץ ישראל וכו' **כְּמֵאֲמַר רַבּוּתֵינוּ ז"ל, עַל כֵּן צָרִיכִין לְזַרְהָ מֵאֲד לְעֵשׂוֹת כָּל מְלָאכּוֹת וּמִשְׁאָ וּמִתֵּן בְּאֲמוּנָה** ולהזהר מאוד ממחשבות של כוחי ועוצם ידי, **וְעַל יְדֵי זֶה מְקַשְׁכִּין אֶת פֶּחַ הָאֲמוּנָה, שְׂאֵנוּ מֵאֲמִינִים שְׁהַשִּׁי"ת בְּרָא הַכֹּל גַּם עַסְקֵי הַמִּשְׁאָ וּמִתֵּן, וְעַל יְדֵי זֶה אֲנוּ יוֹבְלִין לְבָרֵךְ וְלְהוֹצִיא אֶת כָּל הַיְצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים מִרְשׁוֹת הַסְטֵרָא אַחְרָא וְלְהַבְיִאֵם אֶל תּוֹךְ הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ שְׁדַרְשׁוּ רַבּוּתֵינוּ ז"ל עַל פְּסוּק 'כֹּחַ מַעֲשֵׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ' וכו' -** שהוא נתנה להם כדי שאנו נכבשה.

כִּי הָאֲמוּנָה מְבַרֶרֶת אֶת כָּל הַבְּרוּרִים בְּיַדוּעַ - שעל ידי כל מחשבה של אמונה מתברר המקום שעומד בה. **וּבְשִׁבְתָּ אֲזוּ הַשְּׂכִינָה שׁוֹבְתָתָּ** מהבירורים שעוסקת בימי החול לברר הקדושה מתוך הרע וההסתרה **וְאֲזוּ אֵין בְּרוּרִים, וְעַל כֵּן אֲסוּרִים אֲזוּ** בימות החול **כָּל הַמְּלָאכּוֹת -** כי כל מלאכות החול תכליתם לברר קדושה מהרע ע"י אמונה, אבל בשבת אין בירורים מתוך הרע כי מתגלה רק הקדושה, ועל כן אין יורדים לעסקי החול.

וְעַל כֵּן הַתְּחִיל הַתֵּנָּא מְסַכֵּת שְׁבֵת דִּיקָא בְּמִלְאֲקַת הוֹצָאָה - דיני הוצאה מרשות לרשות, **כִּי כָּל הַבְּרוּרִים שֶׁנִּשְׁעָשִׂין עַל יְדֵי כָּל שֵׁאֵר הַל"ט הַמְּלָאכּוֹת הֵם בְּחִינַת הוֹצָאָה מִרְשׁוֹת לְרְשׁוֹת -** שמוציאים מרשות הסט"א אל רשות הקדושה **וּכְפָּל, וְע"כ** התחיל דייקא במלאכת הוצאה כדי לרמוז שכל טעם האיסורים של כל שאר המלאכות הוא בשביל לשמור לא לצאת מרשות לרשות, אלא להיות בתוך רשות הקדושה כל משך השבת. **יְשֵׁבֵת הוּא בְּחִינַת שְׁלֹמֹה** כמובא באריז"ל

תמיד "סמוך וקרוב" אליו יתברך, ולחיות תמיד בבחינת "שעשועו עולם הבא", ועי"ז עצמו יזכה גם לצאת מהצרה בשלימות, אבל גם קודם שיצא מהצרה כבר זוכה לישועה האמיתית שהוא זה עצמו שזוכה לחיות בשעשועו עולם הבא וסמוך וקרוב אליו יתברך.

ימי הודאה

זוהו החידוש של "ימי חנוכה" שהם "ימי הודאה", וכפי שמבאר רבינו בהמשך המאמר שחנוכה הוא בחינת המשכת קדושת ושמחת השבת לששת ימי החול, כי שבת הוא בחינת עולם הבא, בחינת היציאה מהצרות לגמרי, ולכן הוא מעין עולם הבא שאז יהיה רק תודה והודאה, אבל חנוכה הוא הכח להמשיך את הכח הזה של תודה והודאה גם בימי החול שהוא הזמנים והמצבים שהאדם עדיין לא יצא מהצרות, ובחנוכה נמשך הכח המיוחד להמשיך את אור השבת לששת ימי החול, לראות את החסדים והטובות גם כשעדיין לא יצאו מהצרה לגמרי, ועי"ז להפוך את כל ימי חייו ל"ימי הודאה", כי באמת תמיד יש לאדם חסדים נפלאים שעושה השי"ת עמו, ואם יתבונן בהם ויודה עליהם יוכל תמיד לחיות סמוך וקרוב אליו יתברך ולחיות עם שעשועו עולם הבא, אלא שהצרות מסתירים על החסדים ומקשים על האדם לזכות לשעשועו העולם הבא הזה, וזהו החידוש של ימי חנוכה הקדושים, שבהם נמשך על האדם הכח הזה לראות את ההרחבה שבתוך הצרה, ועי"ז לעסוק תמיד בתודה והודאה ולזכות לשעשועו עולם הבא [וכמבואר כל זה באריכות בדברי מוהרנ"ת בהל' כלאי בהמה ה"ד].

נס חנוכה

זוהו עצמו מהות הנס של חנוכה שהיה בעת התגברות גלות יון, שזה עיקר עניינם להסתיר את ישועת ה' ולהכניס את האדם ל"יון מצולה" להרגיש שאין השי"ת עושה עמו שום חסד ואינו זוכה לשום ישועה, וחמל עלינו השי"ת וזיכה אותנו לקדושת ימי חנוכה הקדושים, שהוא הכח להודות ולהלל גם כשנדמה לאדם שהוא בתוך הגלות, כי באמת גם בתוקף הלילה מאיר אור הנר חנוכה שהוא אור החסדים שיש בתוך הצרות ועי"ז יכול האדם להתעורר להודות ולהלל להשי"ת תמיד, ולהפוך כל ימיו לימי הודאה עד שע"ז יזכה לצאת מהצרות לגמרי ואז יוכל לזכות לשלימות ההודאה [וכמבואר כל זה בדברי מוהרנ"ת שם ובהל' פריקה וטעינה ה"ד]. ויותר מזה מבואר בדברי מוהרנ"ת [שם] שכל הבית המקדש השני [שאז היה גלות יון ונס חנוכה] היה בבחינה זו של הרחבה שבתוך הצרה, כי בית שני לא היה גאולה שלימה, ולא היה בו השראת השכינה בשלימות, וכל ענייניו היה כדי שלא יהיה גלות ארוכה כל כך, אלא יהיה הרחבה בתוך הצרות והגלויות שע"ז יהיה כח לעם ישראל להחזיק מעמד בגלות, [ועל זה יתפלל יעקב אבינו שיהיה רווח בין עדר ובין עדר, היינו שיהיה הפסק בין הגלויות, שיהיה הרחבה בתוך הצרות], וחמל עלינו השי"ת וזכינו אז לנס חנוכה שע"ז נמשך לדורות הכח הנפלא הזה להתבונן ולראות תמיד את ההרחבות שבתוך הצרות עד שנהפוך את כל ימינו ל"ימי הודאה" והכח הזה נמשך בימי החנוכה שהם ה"חינוך" וההתחלה שמתחנך ומתרגל האדם לילך בדרכי עבודת ה', שעיקר העבודה הוא העסק התמידי בתודה והודאה שע"ז הופך האדם את כל ימיו לימי הודאה וזוכה לשעשועו עולם הבא, [ואמנם אין זה דבר פשוט כל כך, כי צריך לזה כח נפלא של הארת האמת בארבע חלקי הדיבור שהוא בחינת המשכת שמחת השבת לימי החול, אבל זה האור שמאיר בחנוכה, ומכחה לכל השנה].

מוגש כאן לראשונה באדיבות מכון מאירת עיניים - פרויקט התורות הקצר - ביאורים. לקבלת השיעורים המוקלטים על לקו"ת סי' ב' יש לכתוב: yotamattar@outlook.co.il לשמיעת השיעורים על תורה נ"ו בקו היעודי בקול הלשון 036171116. באידיש בשלוחה 6, בלשה"ק בשלוחה 5.

מושגים בתורה ע"ג תניינא התורה הנלמדת במסגרת 'לטייל בתורתו'

השגות

שערים

תהלים מסוגל לחשובה ופוחח שערי התשובה, שכל אחד יכול לזכות להכנס -הן בכלליות שהשי"ת מרחם עליו ומתחיל לקרבו, -וא"כ גם בפרטיות פוחח לו ומכניסו בשערים הפרטיים של עבודת ה' -וא"כ גם מוסיף ומקרבו על ידי התפלה וההתבודדות להעלותו גם למה שלא היה בכוחו לעשות קודם לכן, שהיה בגדר אתערותא דלעילא בלבד, בבחינת יורד ה' על הר סיני. ומשם ממשיך ועולה בשערים הפרטיים שנפתחו לו מעתה, שזכה לקבל תורה ודרך בפרטיות לחזור בתשובה, וכן הלאה. וככל שמבקש ומחפש בפרטיות להכנס בדרכי ה' שהם חמישים שערי קבלת התורה, נעשים תפלותיו מתוקנות על פי חמישים שערי התורה, ובכך על ידי התפלה ופתיחת שערי התורה נעשה תשובה שלימה. - אי"ה השבוע התחילו ללמוד לקו"ת סי' ב'

אל תסבך את העסק

"הפשיטות היא דבר גבוה מן הכל, מכיוון שהקב"ה בוודאי גבוה מן הכל, והוא יתברך הוא פשוט בתכלית הפשיטות. והדברים עמוקים הם ונשגבים" (שיחות הר"ק א).

באחד משיעוריו העמוקים לימד רבי נחמן מברסלב את הדברים הבאים: לבריאה חלקים רבים. אולם כל חלקי הבריאה השונים מקורם בבורא העולם, שהוא אחד בתכלית האחדות ללא כל שינויים ח"ו. שליחותנו בעולם הזה היא אפוא "לחשוף את האחדות מקרב הרבים". או בלשון רבי נחמן: "התגלות האחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות".

במילים אחרות, כולנו - כל מחשבותינו, השקפותינו, מעשינו, רקעינו השונים - כל כולם באים להכיר בא-ל האחד (ליקוטי מוהר"ן ח"ב ב, ו).

הדבר לא כזה מסובך כמו שהוא נראה וכפי שנוהגים הבריות לחשוב. יש לזכור שהכל מקורו אחד - מקורו של כל דבר טמון באחדותו של האלוקים האחד והתמים. הבדלים מופיעים מכיוון שהוא מתגלה אל כל אחד מאיתנו בדרך אחרת. מה שעלינו לעשות הוא לחפש את הקב"ה בכל מקום, בכל דבר. ואז, נראה שכל מה שנראה מסובך ומגוון הוא באמת פשוט מאוד ויחיד, מה שנראה נפרד בעצם מאוחד, מה שנראה שבור באמת הוא שלם, מה שדורש לכאורה תחכום

עומק הפרשה

לדת למצרים ולחזור עשיר

ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך:

זה עתה ציוה עליו השי"ת לעקור מאור כשדים לארץ ישראל, והבטיח לו 'ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך והיה ברכה', והנה אך הגיע לארץ ישראל ובא עמו רעב איום שכמותו לא היה מימות אדם הראשון, בעקבות הרעב יורד אברהם לארץ מצרים ושם ניטלת ממנו אשתו לבית פרעה, הכל כדי לנסותו אם ירהר אחר מדותיו של השי"ת (כמובא ברש"י כאן ובב"ד מ).

את החידוש הגדול שבנסיון זה ביאר חז"ל בספרי (האזינו שיא) 'עד שלא בא אברהם אבינו כביכול היה הקדוש ברוך הוא דן את העולם במדת אכזריות, חטאו אנשי מבול הציפם כדיקים על פני המים, חטאו אנשי מגדל פיזוס מסוף העולם ועד סופו, חטאו אנשי סדום שטפס בגפרית ואש, אבל משבא אברהם אבינו לעולם זכה לקבל יסורים והתחילו ממשמשים ובאים, כענין שנאמר 'ויהי רעב בארץ וירד אברהם מצרימה'.

כלומר, במעשה זה התגלה דרך חדשה של בירור, עד לאותה שעה כשרצה השי"ת לברר את הטוב מהרע שהתערב בו היה ממיט ומכלה את העולם ובה נמשכה רוח חדשה של תיקון, כך היה בדור המבול, בדור הפלגה, ובאנשי סדום. אבל משבא אברהם אבינו, נפתחה דרך חדשה של 'יסורים', כלומר, האדם יכול לרדת למקום חשוך ואפל כדי לברר אותו ושם הוא מעלה את הניצוצות הק' מתוך החושך.

את עומק הענין מבאר האריז"ל (ליקו"ת ושער הפסוקים לך לך ועוד) כי עד אברהם אבינו היה העולם רחוק מהשי"ת (כמו שאמרו חז"ל אבות פ"ה מ"ב) כעת מתחיל אברהם אבינו לבנות את בנין הקדושה, להקים ולגדל

את השכינה הק', ליצור מציאות זו שהשי"ת ישרה את שכנתו בעולם, חלק מבנין השכינה הוא הגבורות והדינים, לשם כך אברהם אבינו שזה עתה הגיע לארץ ישראל התנסה מיד ביסורי הרעב והיה צריך לחזור ולרדת למצרים, למקום מנוחף כזה הרחוק כל כך מהקדושה, מיד עם בואו למקום זה נלקחת שרה לבית פרעה, אבל בפועל לא הייתה לפרעה שום ניקמה משרה, ומיד התנגעו בנגעים קשים, ואדרבא הוציא משם ניצוצי קדושה רבים מאד, עד כי אמרו חז"ל שלולי שירד אברהם למצרים ועבר שם יסורים אלו לא היו ישראל יכולים לעמוד שם בעתיד בגלות נוראה זו.

בדך עבודה מתבאר הענין בדברי רבינו, כי כל אחד צריך לבנות את בנין הקדושה השייך לחלקו, חלק מבנין זה הוא כאמור חלק של 'גבורות', לשם כך עליו להתקדם בקדושה לצאת ממקומות שהורגל בהם לעבר קדושת ארץ ישראל, ולקבוע שם את מקומו, אבל סדר תיקון ובנין השכינה הוא שמדי עם עלייתו לארץ הקודש הוא צריך לחזור למקומות נמוכים ופחותים מאד, ושם הוא סובל סבל רוחני נורא ברעב וביובש, ויותר מזה שם הוא מרגיש שהוא נופל עוד יותר הרבה או מעט.

אבל באמת אם יתגבר האדם בכל כוחו להחזיק בקדושה, כשרה אימנו שגם כשנלקחה לבית פרעה אמרה על אברהם 'אחי הוא ובשר מבשרי', אליו אני שייכת בלי שום יכולת פירוד, לא תהיה לקליפות שום אחיזה בפועל, ואדרבא יעלה משם חלקי קדושה כמו שנאמר בו 'ועל אברם מצרים הוא אשתו וכל אשר לו... כבד מאד במקנה בכסף ובזהב'. (ע"פ ליקו"מ סב ובדברי נועם שם)

לך לעצמך

השם יתברך מצווה את אברהם אבינו ע"ה 'לך לך מארצך' - ופירש רש"י - לך, להנאתך ולטובתך. הצייוי הזה עומד וזועק עד היום הזה, הוא הצייוי של השי"ת שנמסר לאברהם אבינו ע"ה המשמש לנו כצייוי לדורות, והוא ההתעוררות הראשונה והיסודית שלנו ללכת בדרכי אבות, בכל פעם שאנו רוצים לקום ולעשות מעשה, לעזוב את הדרך הרעה וללכת בדרך הטוב.

בהשראת אותו הצייוי אנו מתעוררים מידי פעם להתחדש לחפש את ה', כמו אברהם אבינו שקם ועזב את הכל וחפש מי הוא בעל הבירה. איננו שמים לב עד כמה, אבל זוהי המציאות, הדיבור הזה 'לך לך' מלווה אותנו בכל התעוררות ראשונה לעבודת ה' - לך לך מארצך, תקום ואל תפחד לעזוב את האזור המוכר וללכת למקום שאינו מוכר, מקום שאינך יודע מה יהיה שם, מלא בחששות האם תצליח?! העקרון הוא אחד, 'לך לך' למקום אשר שם אפשר להיות יותר קרובים לה'.

בהשראת אותו ציווי אנו מחנכים את בנינו ללכת בדרך אברהם שהיה נדיב לב - שנדבו ליבו להכיר את בוראו, והיה תחילה בנדבת ליבו להתגייר ולהתקרב לה' (סוכה מט:), שהרי זהו עיקר החינוך לזרז הילד - לך לך - אל תעמוד במקומך.

אך לפני שאנו מחנכים את בנינו 'לך לך', תקום לעשות מעשה של התחדשות בעבודת ה'. יש לשים לב לעומק שיש בצייוי זה. כי השי"ת לא רק אומר לו ללכת למקום אחר, אלא אומר לו בכפל לשון של 'לך - לך' כלומר תלך לעצמך, תלך אל 'לך', וכלשון ר' נתן (גניבה ה') 'שכל הילוכך ונסיעתך יהיה לך ואילך לבד - לעצם האמת שמושרש בך'.

כלומר: הצייוי הוא לא כפי שנראה על פי פשוט, ללכת ולהיות במקום אחר מהיכן שהוא. להיפך, הצייוי הוא, במקום להיות במקום אחר, תלך למקום שלך, תחזור לעצמך ולנשמתך.

אלו שני סוגי ציויים. יש חינוך שהוא ציווי, תקום ותהיה איש אחר ממה שאתה מתנהג, ויש חינוך שהוא צעקה וציווי: למה אתה איש אחר, תהיה אתה - לך לעצמך.

ישנם כאלו שטועים בדיבור הזה של: תהיה אתה! כאילו שצריך להתנהג טבעי לפי נטיית הלב, ולא להתאמץ לשנות הרגלים ודפוסי התנהגות. וח"ו לומר כן, שהרי על כך אומר השי"ת לאברהם אבינו, לך לך מארצך וממולדתך, היינו שיצא מהרע והחושך של המידות שנולד עמהם (ליקו"ה שם), אלא כוונתנו, להראות לילד שכל מה שאנו דורשים ממך לשנות הרגלים, להתאמץ ולהתייגע וכו', הוא מחמת שבאמת הרע שלך שבא ממולדתך אינו אתה באמת, כי 'אתה' האמיתי הוא הנשמה שלך, וזה מה שאתה רוצה באמת, ועל כן 'למה אתה איש אחר, תהיה אתה בעצמך'.

◆ לא היה פבלום הנה: הופיע! הספר הראשון בסדרה המיוחדת "שיעורים בהירים בליקוטי מוהר"ן" המבארים את תורות רבינו ז"ל בשפה ברורה ונעימה על פי שיעורי הרה"ח ר' שמעון טייכנר שליט"א, הידוע בשיעוריו הבהירים והצלולים. בכרך א' מבוארים: ההקדמה, שיר נעים, לנו חזן, תורות א' - ג. הפצה ראשית: 0527645243.

◆ התורה הזמנית: בימים אלו החלו אלפי העוסקים בתורות רבינו ז"ל גם במסלול "תמימי דרך" וגם במסלול "לטייל בתורתו" לעסוק בתורה ב' שלליקוטי מוהר"ן תנינא - "מי חנוכה הם ימי הודאה". בתורה זו נלמד איך נזכה לשיעור עולם הבא' כאן בעולם הזה, עם חיים של תודה והודיה להשי"ת גם בעת הקושי והצרות ההופכים ל'מזמור לתודה'. נטעם גם טעם חדש בלימוד ההלכה, ונלמד איך ממשכים קדושת שבת אל ימי החול הפשוטים והשגרתיים בכח ימי החנוכה הבעל"ט.

◆ ליקוטי תפילות על תורה זו: ב' בחלק ב'. ליקוטי הלכות על תורה זו: נשיאת כפיים ב'. בציעת הפת ב'. הודאה א. פסח ד. כלאי בהמה ד. שותפים בקרקע ב. פריקה וטעינה ד. פקדון ב'.

◆ לרגל התחלת לימוד התורה הזמנית' החדשה, הופיע ע"י ארגון 'תמימי דרך' חוברת מפוארת על התורה, הכוללת: התורה, התפילה וה'ליקוטי הלכות' המבוססים עליה, מפרשים, שיחות, ועוד. מופץ בבתי הכנסת של חסידי ברסלב. לכל ענייני ארגון 'תמימי דרך' ולתרומות, ניתן ליצור קשר: 0527148323.

י"ל ע"י מכוני עלה לתרופה
בבל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ר:
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים: 053-3175211 | 054-8591148
19:00 המערכת נסגרת מידי יום ראשון בשעה
לתרומות ורכישת נסח נציח: עלה לתרופה, בגן
מרגניתל 17, סניף 725, חשבון 36645

החיזוק השבועי

לך לך - לך דיקא, שכל הלכה ונסיעתך יהיה לך ואליה לבד, הינו לעצם נקדת האמת שזה עקרה וחיותה, פי עקר האדם הוא הנשמה הקדושה שבו שזה כל האדם, (כמו שכתוב בספרים ומבא בדברי זקוננו לפרקה בסיון כב) שמה שנקרא אצל האדם אני הוא רק עצם הנשמה... הינו שפכל הלכה בנשמות ודוחקניות הכלך רק לך לעצמך לעצם נקדת האמת המשמש בך ולא תסתכל על שום חסותות ופתויים של השקר המחשיך אנפי ברייתא עד שקשה מאד לעמוד עליהם מי שאינו משהדל לחוס על עצמו לחפש תמיד האמת לאמתו לבל יטעה את עצמו:
(ליקוטי הלכות, גיולה ה, ז)

יהלום

על-כן ידעו לדורות שבכל מה שיעבר עליהם עד ביאת משיח בכלל ובפרט על כל אהד ואחד יהיה איה שיהיה, לעולם אל יתיאשו עצמן מן הרחמים:
(לק"ה הל' עירלה ה, טז)

להבה"ח המבקש את השי"ת

בענין ששאלת האם צריך לנסות לחקות את עבודת הצדיקים או שמא צריך כל אחד ללכת לפי עבודתו הפרטית לפי מה שהוא.

הנה, בוודאי שחובה ללכת לראות אנשים כשרים ויראי ה' באופן עבודתם, לראות את התפילה שלהם, ללמוד מהם התמדת התורה ביראה, מידות טובות והנהגות ישרות. והדבר ניכר בחוש, שאדם המשמש עובדי ה' ומסתובב בסביבתם, שמתעורר ליבו לחיות יותר בכשרות ויראת ה', מאשר אילו לא היה מסתובב בצילם. והדבר פשוט וברור, וכך עבר התורה מדור דור, כאשר כל דור שימש את הדורות הקודמים ולמד מהם דרכי הנהגה ועבודת ה', עניינים שא"א לכתבם ללמוד מספר.

אך מידאי צריך מאוד להזהר שלא לחקות כמו קוף בפני אדם את הצורה החיצונית של התפילה של התורה שלהם. ומובא מהבעש"ט על מאמר חז"ל 'הרבה עשו כרשב"י ולא עלתה בידם' - ולמה לא עלתה בידם, זאת מחמת שניסו להיות 'כרשב"י', ולא חיפשו את דרך העבודה המתאימה

לפי הכלים שלהם.

והרבה נפילות יואוש מעבודת ה' נובע מחמת שהאדם מצייר לעצמו צורה של עבודה כמו של צדיק מסיים. ואינו בודק את עצמו מה הוא יכול לעשות בעבודת ה' לפי מדרגתו.

אך שוב נדגיש, שבוודאי הוא חובה ממש להסתופף בצילם של עובדי ה', ואו לוי למי שחושב שיכול לעבוד את ה' לבד רק לפי מה שלומד בספרים. אלא שצריך לדעת את האופן המדוייק בה, שכאשר רואה עבודת אנשים יראים וכשרים, זה בשביל לעורר אותו באופן כללי שיש מציאות של בורא עולם, כי כאשר רואה אותם, אזי מתאמת אצלו הידיעה שיש השי"ת בעולם, וממילא מתעורר ליבו לעבודת ה'.

אך 'למעשה', צריך כל אחד לבדוק מה יש בכוחו לעשות ולהשתדל להתחבר לתפילה ולתורה לפי הכלים שלו.

ולכן יש להסתופף אצל צדיקי אמת, אשר יש בכוחם לעורר כל אחד לעבודת ה' לא רק באופן כללי, אלא שידעיים לעורר כל אחד לפי העניין הפרטי שלו (שיחות הר"ן ק"א).

הלכה פסוקה

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מו"צ בעיר בית שמש יצ"ו

דיני 'שנוי מקום' בעת האכילה (א)

הקדמה
א. פאשר מברכים על מאכל פדענו, בדרך כלל אין צורך לברך מחדש באמצע אכילתו, אך פאשר הינה 'הפח הדעת' מהאכילה, צריך לחזור ולברך פאשר רוצים להמשיך לאכל.
'הפח הדעת' יכול להוצר בכמה אופנים: (א) פאשר מחליטים בברוך שאין רוצים לאכל יותר, ואחר כך מתחרטים ורוצים להמשיך לאכל עוד (ב) אם ברכו 'ברכה אחרונה'. או אפילו עדן לא ברכו עדן, אלא אמר 'בואו וברך או נטל מים אחרונים'.
ובבאר פאן רק האפן השלישי הנקרא 'שנוי מקום', והינו מי שאכל או שתה במקום זה ובאמצע אכילתו שנה את מקומו - נחשב פאילו הסיח דעתו וצריך לברך שנית על מה שפמשך לאכל או להשתות.

ב. פדי שיקושב 'שנוי מקום' יש להבדיל בשני דברים עקרים בזה: (א) סוג המאכל והמשקה שאוכלים ושותים (ב) האפן של שנוי המקום. בנסוף לזה הדין תלוי אם אוכלים בתברת עוד אנשים או מי שאוכל יחיד.
ג. ידע, שבכל אפן שיתבאר שיש בזה שנוי מקום, הינו רק שצריך לחזור ולברך על מה שרוצים לאכל עוד (ש"ע א).

ד. מי שברך על כל סוג מאכל שהוא, ולא אכל ממנו ושנה את מקומו באופנים שיש בזה שנוי מקום - צריך לברך שנית (משנ"ב ט).

הנהגה נכונה היא לברך על כל מה שרוצים לאכל עוד (ש"ע א).
אם אכל ממנו ושנה את מקומו באופנים שיש בזה שנוי מקום - צריך לחזור ולברך על מה שרוצים לאכל עוד (ש"ע א).
אם אכל ממנו ושנה את מקומו באופנים שיש בזה שנוי מקום - צריך לחזור ולברך על מה שרוצים לאכל עוד (ש"ע א).
אם אכל ממנו ושנה את מקומו באופנים שיש בזה שנוי מקום - צריך לחזור ולברך על מה שרוצים לאכל עוד (ש"ע א).

דעתו/עבודתו